

زنجیر ہی گہنجینہ ہی گہ و ہمار

(۱)

۱۰۰ پرسپار

دہر بارہی

زانایانی ناوداری

نیسلام

منشأً إقرأ الثقافة

ناماد مکرندی

عبدالرحمن نجم الدین طہ

www.igra.ahlamontada.com

چاپی یہ مکہ م

۱۹۹۸ / ۱۹۹۹

پرسیاره‌گان

- (۱) نیمامی (شافعی) ناوی چی‌یه ؟
- (۲) کام زانا دانه‌ری کتیبی به‌ناوبانگی (التفسیر الکبیر) ه ؟
- (۳) نیمام (مالیکی کوپی انس) له‌کام شاردارایانی بردوته سهر ؟
- (۴) (ابن تیمیه) ناوی چی یه‌و له‌کوی له‌دایک بووه ؟
- (۵) نیمامی (بوخاری) له‌چهند سالیه‌وه گه‌راوه به‌دوای فهرموده‌دا ؟
- (۶) نیمام (أحمد بن حنبل) له‌(المسند) ه‌که‌یدا چهند فهرموده‌ی کوکرده‌ته‌وه ؟
- (۷) نیمامی (شافعی) له‌چهند سالی‌دا ده‌ستی کردووه به‌(فتوا) دان ؟
- (۸) (مالک بن نبی) له‌کوی وک‌ه‌ی له‌دایک بووه ؟
- (۹) نیمام (أبو حنیفه) چهند ص‌حابه‌ی بینیه ؟
- (۱۰) وته‌ی (مع‌المحبرة الی‌المقبرة) هی کی‌یه ؟
- (۱۱) (ابن الهیثم) ی‌فیزیازان له‌کوی وک‌ه‌ی له‌دایک بووه ؟
- (۱۲) ناوی دووان له‌کتیبه‌ گرنه‌گه‌کانی نیمامی (شافعی) چی‌یه ؟
- (۱۳) نیمامی (موزنی) فهرموویه‌تی چهند جبار کتیبی (الرسالة) ی شافعیم خوتندوه‌ته‌وه ؟
- (۱۴) (ابن خلکان) ی‌میتروو نروس له‌کوی له‌دایک بووه‌و ؟ له‌کوی خوتندویه‌تی ؟
- (۱۵) گرنه‌گترین دانراوی زانا (ابن الهیثم) ی‌فیزیازان کامه‌یه ؟
- (۱۶) نیمام (نهره‌نیفه) ناوی چی‌یه ؟
- (۱۷) نه‌بولکه‌لام نازادی هیندی ناوی چی‌یه‌و، له‌کوی له‌دایک بووه ؟
- (۱۸) کتیبی (الأصابة فی‌تمییز الصحابة) نوسراوی کی‌یه ؟
- (۱۹) کی‌گه‌وره‌ترین فهره‌نگی له‌زمانی عه‌ره‌بی‌دا نووسیوه ؟

وه لآمه كان

- و (۱) ناوی (محمدي کورې نیدریس) د .
- و (۲) نیمام (فخرالدینی رازی) یه .
- و (۳) له شاری مه دینه ی پیروزداو ، موفتی بووه له مه دینه دا .
- و (۴) ناوی (تقی الدین أحمد) د و له (حدران) ی شام له دایک بووه .
- و (۵) له (۱۴) سالیه و دو ، (۱۶) سالی ره بق به رده و ام بووه ا
- و (۶) جل هه زار فدرمووده ی پیغه مبه ر ﷺ
- و (۷) له ته مه نی بیست سالی یه وه ا
- و (۸) له شاری (قوسه نتنیه) له جه زائیر، له سالی (۱۹۰۵ ز) دا .
- و (۹) ته نها چوار ها وه ل (خوایان لی رازی بیت) .
- و (۱۰) وته ی نیمام (أحمد بن حنبل) ه .
- و (۱۱) له شاری (به صره) ، له سالی (۹۶۵ ز) دا .
- و (۱۲) کتیبی (الرسالة) و کتیبی (الأم) .
- و (۱۳) پینچ صد جار ، هه موجاریک سوودی تازه ترم لی وه رگریوه ا
- و (۱۴) له ناوچه ی (خه له کان) نریک شاری هه ولیتر ، له خه له ب و دیمه شق و قاهیره .
- و (۱۵) کتیبی (المناظر) د .
- و (۱۶) ناوی (نوعمانی کوری ثابت) د .
- و (۱۷) له شاری (مه ککه) ، ناوی (مولانا محی الدین أحمد) ه .
- و (۱۸) دانراوی (ابن حجر العسقلانی) یه .
- و (۱۹) (ابن منظور) نووسیویه تی ، له کتیبی (لسان العرب) ه ..

- (۲۰) نیمامی (نهووی) ناوی چی به ؟
- (۲۱) کئی فەرمرویه : (لولا الشافعي ماعرفنا فقه الحديث) ؟
- (۲۲) نیمام (أبو حنيفة) چەند حەجی کردووە ؟
- (۲۳) (ابن القيم الجوزي) کە ی و لە کۆی هاتووە ته دنیاو ؟
- (۲۴) کام نیمام به نازناوی (إمام الحرمين) مەشهوره ؟
- (۲۵) به ناویانگترین دانراوی (جهلاله ددینی رومی) کامه به ؟
- (۲۶) کئی بناغە ی زانستی (أصول الحديث) ی داناو ؟
- (۲۷) میژوونامە ی (البدایة والنهاية) دانراوی کام زانایه ؟
- (۲۸) (جلال الدين ی رومی) له کۆی نه سپهرده کراو ؟
- (۲۹) به ناویانگترین قوتابی (جمال الدين ی نه فغانی) کئی بوو ؟
- (۳۰) نیمامی (شافعی) له کۆی هاتووە ته دنیاو ؟ گۆری له کۆی به ؟
- (۳۱) نیمام غەزالی چەند سال زیاو ؟
- (۳۲) کتیبی (الموطا) دانراوی کئی به ؟
- (۳۳) کئی زانستی (العروض) ی له بواری شیعر دا داهیتا ؟
- (۳۴) شیعر ی (فلما قسا قلبي وضاعت مذاهبي/ جعلت الرجا منك لعفوك سلما) هی کئی به ؟
- (۳۵) کام نیمام به (۸۰) سال ته مەنیه وه ، (۱۳) خەلیفه گۆزاو کە چی کەسیانی نه دیوو ؟
- (۳۶) کە ی نیمام (حسن البنا) شهید کرا ؟
- (۳۷) کتیبی (الموافقات) و (الاعتصام) دانراوی کئین ؟
- (۳۸) کئی کتیبی (تهافت الفلاسفة) و (تهافت التهافت) ی نووسیوه ؟
- (۳۹) نیمامی (شافعی) چەند جوړ فترا ی هیه ؟
- (۴۰) کئی بۆیه کە مین جار فیکره ی فەر هەنگ ی زمان (معجم) ی داهیتا ؟
- (۴۱) کە ی و له کۆی نیمام (نەبو حەنیفە) وه فاتی کردوو به چی ؟

- و ۲۰) ناوی (یحییٰ کوری شرف) ه .
- و ۲۱) نیمام (أحمد بن حنبل) فهرمویه تی .
- و ۲۲) په نیجاو پینج حه جی کردووه !
- و ۲۳) سالی (۶۹۱ک) ، له شاری (دیمه شق) .
- و ۲۴) نیمام (عبدالملکی کوری عبدالله الجونی) .
- و ۲۵) کتیبی (المثنوی) یه .
- و ۲۶) (الشیخ مرتضیٰ الأنصاری) بووه .
- و ۲۷) دانراوی (ابن کثیر) ه
- و ۲۸) له شاری (قونییه) له ولاتی (تورکیا) .
- و ۲۹) (شیخ محمد عبده) بووه .
- و ۳۰) له شاری (غززه) له فله مستین .. گزوه کهی له شاری (قاهیره) یه .
- و ۳۱) تنها (۵۵) سال ، له (۴۵۰ تا ۵۰۵) کؤچی
- و ۳۲) دانراوی نیمام (مالک بن انس) ه .
- و ۳۳) (خه لیلی فراهیدی) دایه پیناوه .
- و ۳۴) شیعری نیمامی (شافعی) یه .
- و ۳۵) نیمام (مالک بن انس) ره حمه تی خوی لی بیت .
- و ۳۶) له مانگی شویات ی سالی (۱۹۴۹ز) دا .
- و ۳۷) دانراوی (نیمامی شاطبی) ن .
- و ۳۸) یه که م : نیمامی غه زالی . دووهم : ثبین روشد
- و ۳۹) دوو جوړ : مذهبه یی کون (له عیراق) و مذهبه یی نوی (له میسر) .
- و ۴۰) (خه لیلی فراهیدی) بوو .
- و ۴۱) له سالی (۱۵۰ک) و له شاری (به غداد) ، به لیدان له
زیندانداندا .

(۴۲) نیمامی (غزالی) ناوی چییه ؟
 (۴۳) (تفتازانی) لهچەند سالیڤدا یەكەم كتیبی خۆی داناوه ؟
 (۴۴) نیمامی رازی له فیروونی كام جوړی زانست پەشیمانی دەرپرپوهه ؟
 (۴۵) ژماره ی كتیبه دانراوه كانی نیمامی (غزالی) دهگاته چەند ؟
 (۴۶) (جلال الدین السیوطی) لهچەند سالیڤدا هەموو قورنانی لهبەر
 كردووه ؟

(۴۷) زانا (تفتازانی) له سەردهمی كیڤا ژیاوه ؟
 (۴۸) لهچەند سالیڤدا (نیمامی شافعی) هەموو قورنانی پیروزی لهبەر كردووه ؟
 (۴۹) زانا (ابن حجر) لای چەند ماموستا دەرسی خوتندوووه ؟
 (۵۰) چەند زانا شەرحی چاكیان لەسەر كتیبی (الأحیاء) ی غزالی نووسیوه ؟
 (۵۱) ئەبولكەلام نازادی هیندی چەند كتیبی داناوه ؟ گرنگترینیان
 كامهیه ؟

(۵۲) كۆی دانەری كتیبی (الكامل في التاريخ) ؟
 (۵۳) نیمامی بوخاری كە ی و له كۆی له دایك بووه ؟
 (۵۴) نیمامی نهوهوی چەند سال له شاری (دیمەشق) دا ژیاوه ؟
 (۵۵) ناوی دووان له دانراوه گرنهگە كانی شههید (سید قطب) چییه ؟
 (۵۶) (ابن الاثیر) چەند خەلیفه ی عەباسی بینیه ؟
 (۵۷) گوژی (جلال الدین السیوطی) له كۆییه ؟
 (۵۸) كتیبی (نەحمەدی) دانراوی كۆیه و یو كۆی نووسیوه ؟
 (۵۹) كتیبی (المجموع) له زانیاری (فیقه) دا دانراوی كۆیه ؟
 (۶۰) نیمامی بوخاری چۆن چۆنی خەقی قبورنانی كردووه ؟
 (۶۱) (محمەدی كۆری یهیا) چی فەرموه له باره ی نیمامی (غزالی)یهوه ؟
 (۶۲) نیمامی (سیوطی) چەند كتیبی نووسیوه ؟
 (۶۳) (ابن خلدون) له كۆی له دایك بووه و له كۆی مردوووه ؟

- و ٤٢) ناوی (محمدي کورې محمدي کورې محمدي غزالى) يه .
و ٤٣) له تهمه نى (شازده) سالى دا !
و ٤٤) له فير بوونى زانستى (که لام) .
و ٤٥) زياتر له (٢٢٨) کتيبى ډانوده .
و ٤٦) له تهمه نى (هه شت) سالىدا .
و ٤٧) له سهرده مى (تېمورى له نگ) دا ژياوه .
و ٤٨) له تهمه نى (نو) سالى دا .
و ٤٩) لای (شست صد) ماموستا !
و ٥٠) دووزانا : (ابن الجوزى) ابن يونس) .. هې دیکه ش هه يه .
و ٥١) (٥١) کتيب ، گرن گترينيان کتيبى (ترجمان قرآن) ه .
و ٥٢) (ابن الاپيرى ميژوو نووس ، که ناوی (عزالدين) د
و ٥٣) له سالى (١٩٤٤ ک) ، له (بوخارا) له دايک بووه .
و ٥٤) بيست و هه شت سال ژياوه .
و ٥٥) (في ظلال القرآن) (التصوير الفني في القرآن) .
و ٥٦) له سهرده مى پينج خه ليفه ي عهباسى دا ژياوه .
و ٥٧) له شارى (قاهيره) يه .
و ٥٨) هې (شيخ مارفى نوډى) يهو ، بو (کاک نه حمده ي شيخ) ي
کورې خو ي نوسيوه تى .
و ٥٩) دانراوى نيمامى (نه وه وي) يه .
و ٦٠) هر سى شو جارېک خه تمى کردووه .
و ٦١) فرمويه تى (غزالى ، شافعى دووه مه !) .
و ٦٢) نزېکه ي (شست صد) کتيب .
و ٦٣) له (تونس) له دايک بووه ، له (قاهيره) وه فاتى کردووه .

- (۶۴) زانا (ابن حجر) چند سال (قازی) یدتی کردووه ؟
- (۶۵) نهو کتیبی له باره ی عه قیده وه ، مهوله وی شاعیر نویسیویه تی کامه یه ؟
- (۶۶) نیمامی (شافعی) دهر باره ی (نه بو حنیفه) چی فهرموه ؟
- (۶۷) کام نیمام بوو له سهر مه سه له ی (خلق القرآن) زور زور نازار درا ؟
- (۶۸) نیمامی نه شعهری له نه وه ی کی یه و که ی له دایک بووه ؟
- (۶۹) به ناویانگترین خه تییب له م سه ده یه دا کی یه ؟
- (۷۰) نیمام مالیک به چند سال کتیبی (الموطأ) ی نویسیوه ؟
- (۷۱) کتیبی (أحكام الدنيا والدين) هی کی یه ؟
- (۷۲) چند زانا به نازناوی (ابن هشام) به ناویانگن ؟
- (۷۳) (ابن بطوطة) چند گه شتی کردووه ، چند ی خایاندووه ؟
- (۷۴) به ناویانگترین کتیبی (ابن الجوزي) کامه یه و ، چند به رگه ؟
- (۷۵) (ابن سینا) له کوی له دایکپووه ، به ناویانگترین کتیبی کامه یه ؟
- (۷۶) کام زانا بوو له ساتی گیانه لاشدا داوای کردووه شتی فیر بکن ؟
- (۷۷) زانا (ماوردی) خاوه نی کتیبی (الأحكام السلطانية) چند ژیاوه ؟
- (۷۸) به ره مه کانی (سه عیدی نوورسی) به گشتی ناویان چی یه ؟
- (۷۹) نهو کومه له نیسلامیه ی (أبو الاعلی المودودي) له پاکستان دایمه زرانده ، ناوی چیه ؟
- (۸۰) (ابن حزم) له کوی له دایک بووه و ، به کام کتیبی به ناو بانگه ؟
- (۸۱) نیمام نه بو حنیفه خه لکی کوی یه ؟
- (۸۲) نیمام (موسلیم) دانه ری (صحیح مسلم) خه لکی کوی یه ؟ ناوی باوکی چیه ؟

- و ۶۴) ماوهی (بیست و یهک) سال قازی بووه .
- و ۶۵) کتیبی (عهقیده‌ی مهرضیه) یه ، که به شاعر دایناوه .
- و ۶۶) فرموره تی : (الناس في الفقة عيال على أبي حنيفة) .
- و ۶۷) نیمام (أحمد بن حنبل) .
- و ۶۸) له نه وهی (نه بو موسای نه شعهری) یه ، له سالی (۱۷۰ک) له (به صره) .
- و ۶۹) شیخ عه بدولحه میدی کوشک له میسر و ۷۰) به (چل) سال .
- و ۷۱) دانراوی (علی بن محمد ماوردی) یه
- و ۷۲) خاوه‌نی سیره‌ی (ابن هشام) و ، خاوه‌نی کتیبی (قطر الندی) .
- و ۷۳) سی گه شت ، نزیکه‌ی (بیست ونو) سالی پی چوره .
- و ۷۴) کتیبی (مرآة الزمان في تاریخ الأعیان) ه ، که (چل) بهرگه !
- و ۷۵) له (بوخارا) له دایکبوه ، کتیبی (القانون) له بواری پزیشکی دا .
- و ۷۶) زانا (أبو الريحان ی بیرونی) بووه .
- و ۷۷) هه شتاو شهش سال ژیاوه .
- و ۷۸) ناویان (په یامه کانی نور) ه .
- و ۷۹) کومه‌لی (الجماعة الاسلامیة) .
- و ۸۰) (قورطوبه) له نه نده لوس ، کتیبی (المحلی) که (۱۱) بهرگه و باسی (فیقهه) .
- و ۸۱) خه لکی ولاتی (فارس) ه .
- و ۸۲) خه لکی (نیسابور) ه .. باوکی ناوی (الحجاج) ه

- (۸۳) (محمد الشیبانی) به قوتابی و هاوہلی کی ناسراوہ ؟
- (۸۴) کام زانا به نازناوی (سلطان العلماء) به ناویانگه ؟
- (۸۵) (ابن جریر الطبری) له کوی له دایک بووه له کوی وه فاتی کردووه ؟
- (۸۶) نهو گوفاړه ی (جمال الدین ی نه فغانی) و (محمد عبده) پټکه وه ده ریانکرد ، کامه یه ؟
- (۸۷) کتیبی (التشريع الجنائي في الاسلام) ، کی دایناوه ؟
- (۸۸) نیمام به ننا فهرموویه تی: گهرده ته وی (صحابه) بیسی سهیری روخساری کی بکه ؟
- (۸۹) کام زانای کوردی ها: چهرخ زورترین به ره می نیسلامی نویسپوه ؟
- (۹۰) کتیبی (العقد الفريد) دانراوی کی یه و چند به شه ؟
- (۹۱) عه بدو لقاډری گه یلانی له کوی له دایک بووه و ، کام کتیبی زور به ناویانگه ؟
- (۹۲) ته فسیری (روح المعاني) دانراوی کی یه ؟
- (۹۳) کام نه یلمسوفی نیسلام له دواي نه رستوبه (المعلم الثاني) به ناویانگه ؟
- (۹۴) نیمامی (نه سائی) له کوی له دایک بووه و ، له کوی وه فاتی کردووه ؟
- (۹۵) کام کتیبی نیمام عه لی زور مه شهروه و ، کی کوی کردووه ته وه ؟
- (۹۶) کتیبه به ناویانگه که ی ابن خلکان ناوی چی یه ؟
- (۹۷) کام زانای نیسلامی له بیرکاریدا بلیمهت بووه ؟ نه ی له کیمیا دا ؟
- (۹۸) نهو کتیبه گرنگه ی (محمد الغزالي) ده رباره ی ژبانی پیغه مبهر ﷺ دایناوه ، ناوی چی ی ؟
- (۹۹) کام زانا له بواری زانستی (بلاغه) دا زور زور بالا ده ست بووه ؟
- (۱۰۰) . کتیبی (حادی الارواح فی بلاد الافراح) هی کی یه و باسی چی ده کات ؟

و ۸۳) به هاوہلی نیھام (نہ برحدہ نیھام) . و ۸۴) (العزیز عبد السلام) .
و ۸۵) لہ شاری (نامل) لہ نیھان لہ دایک بروہ ، لہ (بہ غداد) وہ فاتی
کردوہ .

و ۸۶) گوفاری (العروة الوثقی)، له هاریس دهریان دهکرد.

۸۷) شهید (عبدولقادر عهوده) دایناوه .

و ۸۸) سه پری (شیخ نه مجده زه هاوی) ۱

(۸۹) ماموستا مهلا عبدالکریم ی موده ریس .

و ۹۰) دانراوی (ابن عبدربه) یه ، (۲۵) به‌شهو ، هدر به‌شهی ناواناوه به (الجوهرة) .

۹۱) له (گهیلان) له نیران .. کتیبی (الفتح الرباني) که پر له ناموځاري ده .

و ۹۲) دانراوی (محمود الالوسی) یہ کہ موفتی عیراق ہو۔

و٩٣) (نه بونه صرى فارابى) خاوهنى كتيبى (المدينة الفاضلة).

و ۹۴) له (نهما) له خوراسانی نیران هاتوته دنیا ، له (مهککه) ودفاتی کردوه .

و ۹۵) کتیبی (نهج البلاغه) .. (الشریف الرضی) کوی کردو ته وه .

(٩٦) (وفيات الأعيان، وأنباء أبناء الزمان).

و ۹۷) (خواره زمی) .. له کیمیا شدا (جابری کوری حه بیان).

و(٩٨) (فقه السيرة) شایانی باسه (محمد سعید رمضان البوطي) ش به
هه مان ناوه وه کتییکی داناوه .

و ۹۹) (عبد القاهر الجرجاني) حاوہنی کتیبی (دلائل الاعجاز).

و ۱۰۰) دانراوی (ابن القیم الجوزی) یم، باسی به هشت ده کات.

سەرچاوه‌کان :

نوابغ الفكر الاسلامي — أنور الجندي ، الأعلام — خير الدين زركلي ، وفيات الأعيان

— ابن خلدون ، إحياء علوم الدين - الغزالي ، الرسالة - الأمام الشافعي ، شرح

العقائد - التفاتزاني ، أعداد من مجلة (التربية الإسلامية) ، المنجد في الأعلام .

براو خوشكى خوينه‌رى به‌ريز ..

تا ئىستا له زنجيره‌ى (گەنجينه‌ى گەومەر) ئەم
ئەلقانەى لاى خوارەو به چاپ گەيه‌ئراون :

۱. قورئانى پىرۆز .
۲. ژيانى پىغه‌مبەر (ﷺ)
۳. ژيانى پىغه‌مبەران
۴. رەمەزانى پىرۆز .
۵. جىنشينه‌گانى پىغه‌مبەر .
۶. هاوەلانى پىغه‌مبەر .
۷. رۆژى قيامەت ، بەهەشت ، دۆزەخ .
۸. مېژووى ئىسلام .
۹. زانايانى ناودارى ئىسلام ناودار .

بەم زوانە چاومروان بن بو :

**پىرسىيارو وەلام دەربارەى
ئافره‌تانى ناودارى موسلمان**

ماڤى چاپ و له بهرگرتنه‌وه‌ى پارىژراوه

ژمارەى سپاردن (۲۴۵) يۇ سالى ۱۹۹۸ ز